

ET

PRAKTIINE JUHEND
EUROOPA
TÄITEKORRALDUSE
MÄÄRUSE
KOHALDAMISE KOHTA

<http://ec.europa.eu/civiljustice/>

Euroopa Justiitsvõrgustik
tsiviil- ja kaubandusasjades

Eessõna

Üksikisikutel ja ettevõtetel peaks olema võimalus teostada oma õigusi kõikides liikmesriikides sõltumata kodakondsusest

Vastastikuse tunnustamise põhimõte on Euroopa Liidus tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö nurgakivi. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 805/2004 loodi Euroopa täitekorraldus vaidlustamata nõuete kohta. Euroopa täitekorraldus võimaldab kasutada kohtuotsuseid, kohtulikke kokkuleppeid ja originaaldokumente kõikides liikmesriikides. Sellega kaotatakse vahemenetlus (välisriigi kohtuotsuse tunnustamine) liikmesriigis, kus täitmine toimub.

Praktilise juhendiga soovib komisjon anda suuniseid pooltele, kohtunikele ja juristidele. Loodan, et Teil on sellest kasu ja mõistate paremini, et määrusest 805/2004 saavad kasu nii kodanikud kui ka ettevõtted.

Lugupidamisega,

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'J. Barrot'. The signature is stylized with a long horizontal stroke at the end.

Euroopa Komisjoni asepresident

Jacques Barrot

Sisukord

I. Sissejuhatus: Euroopa õiguspass	6
1. Mis on Euroopa täitekorraldus?	7
2. Millal on Euroopa täitekorraldust vaja?	7
3. Alternatiivsed viisid kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi täitmiseks välisriigis	7
4. Milliste kohtuotsuste, kohtulike kokkulepete ja ametlike juriidiliste dokumentide puhul võib saada Euroopa täitekorralduse?	8
4.1. Ajaline kohaldatavus	8
4.2. Materiaalne kohaldamisala	8
4.3. Geograafiline kohaldamisala	8
4.4. Erinevad mehhanismid kohtuotsuste, ametlike juriidiliste dokumentide ja kohtulike kokkulepete puhul	8
II. Euroopa täitekorraldus tulevaste kohtuotsuste puhul	12
1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust.	13
1.1. Rahaline nõue	13
1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi	13
1.3. Kohtuotsus	13
1.4. Täitmine teises liikmesriigis	13
2. Nõuded, mis peavad olema täidetud sisulise menetluse algatamise ajal	14
2.1. Kohustuslik teave	14
2.2. Menetluse algatusdokumendi ja mis tahes kohtukutse kättetoimetamine	14
3. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?	16
3.1. Milliselt kohtult	16
3.2. Kuidas taotleda tõendit	16
3.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust.	16
4. Otsus tõendi andmise kohta	16

4.1. Kohaldamisala	16
4.2. Nõue on jäänud vaidlustamata	16
4.3. Kohtuotsus on täitmisele pööratav.	17
4.4. Kohtualluvus	17
4.5. Täiendav kontroll juhuks, kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud	17
4.6. Euroopa täitekorralduse osaline tõend	18
5. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid.	19
5.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga	19
5.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud	19

III. Euroopa täitekorraldus olemasolevate kohtuotsuste puhul 22

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?	23
1.1. Rahaline nõue	23
1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi	23
1.3. Kohtuotsus	23
1.4. Täitmine teises liikmesriigis	24
2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?	24
2.1. Milliselt kohtult	24
2.2. Kuidas taotleda tõendit	24
2.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust.	24
3. Otsus tõendi andmise kohta	24
3.1. Kohaldamisala	24
3.2. Nõue on jäänud vaidlustamata	25
3.3. Kohtuotsus on täitmisele pööratav.	25
3.4. Kohtualluvus	25
3.5. Täiendav kontroll juhuks, kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud	25
3.6. Euroopa täitekorralduse osaline tõend	28
4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid.	29
4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga	29

4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud	29
--	----

IV. Ametlikud juriidilised dokumendid 32

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?	33
1.1. Rahaline nõue	33
1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi	33
1.3. Ametlik juriidiline dokument.	33
1.4. Täitmine teises liikmesriigis	34
2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?	34
2.1. Milliselt asutuselt	34
2.2. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust.	34
3. Otsus tõendi andmise kohta	34
3.1. Kohaldamisala	35
3.2. Ametlik juriidiline dokument on täitmisele pööratav	35
3.3. Euroopa täitekorralduse osaline tõend	35
4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid.	35
4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga	35
4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud	36

V. Kohtulikud kokkulepped 38

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?	39
1.1. Rahaline nõue	39
1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi	39
1.3. Kohtulik kokkulepe	39
1.4. Täitmine teises liikmesriigis	40
2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?	40
2.1. Milliselt kohtult	40
2.2. Kuidas taotleda tõendit	40
2.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust.	40

3. Otsus tõendi andmise kohta	40
3.1. Kohaldamisala	40
3.2. Kohtulik kokkulepe on täitmisele pööratav	41
3.3. Euroopa täitekorralduse osaline tõend	41
4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid.	41
4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga	41
4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud	41

VI. Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe täitmine 44

1. Pädev kohus või asutus.	45
2. Hageja esitatavad dokumendid	45
3. Täitevasutused	45
4. Täitmise piirangud	46

Lisa 1: Otsustamise skeem kohtu jaoks	48
---	----

Lisa 2: Euroopa täitekorralduse andmise korra ülevaade.	50
---	----

► I. Sissejuhatus: Euroopa õiguspärr

1. Mis on Euroopa täitekorraldus?

Euroopa täitekorraldus on tõend, mis lisatakse kohtuotsusele, kohtuliku kokkuleppele või ametlikule juriidilisele dokumendile ja mis võimaldab kõnealuse kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või dokumendi vaba ringlémise Euroopa Liidus. Sellisena kujutab kõnealune tõend endast kohtulahendite, kohtulike kokkulepete ja ametlike juriidiliste dokumentide nn Euroopa õiguspassi.

2. Millal on Euroopa täitekorraldust vaja?

Euroopa täitekorraldust on vaja ühes liikmesriigis tehtud vaidlustamata nõuet käsitleva kohtuotsuse ning kohtu kinnitatud või kohtus sõlmitud kohtuliku kokkuleppe ning koostatud ametliku juriidilise dokumendi täitmiseks teises liikmesriigis.¹

Kui Euroopa täitekorraldus on saadud, siis puudub vajadus täitmiseotsuse järele liikmesriigis, milles taotletakse kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi täitmist.

¹Vaidlustamata nõuet käsitleva otsuse võib teha siseriiklikus õiguses ettenähtud tsiviilmenetluses. Tuleb siiski märkida, et alates 12. detsembrist 2008 võib kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1896/2006 (millega luuakse Euroopa maksekäsmenetlus, ELT L 399, 30.12.2006, lk 1) sätestatud ühetaolist menetlust. Euroopa maksekäsu saamisel muutub see automaatselt täidetavaks ilma täitmiseotsuse või Euroopa täitekorralduse tõendi vajaduseta. Lisaks sellele, kui nõue on väiksem kui 2000 eurot, muutub sellega seoses Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses (vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, ELT L 199, 31.7.2007, lk 1)) tehtud otsus automaatselt täidetavaks ilma täitmiseotsuse või Euroopa täitekorralduse tõendi vajaduseta.

3. Alternatiivsed viisid kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi täitmiseks välisriigis

Ühenduse tasandil on olemas kaks võimalust taotleda kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi täitmist välisriigis. Võlausaldaja, kes taotleb kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi täitmist välisriigis, võib:

- kas hankida Euroopa täitekorralduse liikmesriigis, kus kohtuotsus, kohtulik kokkulepe või ametlik juriidiline dokument on tehtud/koostatud; või
- saada täitmiseotsuse liikmesriigis, milles taotletakse vastava dokumendi täitmist, määruses (EÜ) nr 44/2001 (kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades („Brüsseli I määrus”)² sätestatud välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetluse kohaselt.

Valides ühe kahest vastava dokumendi välisriigis täitmise taotlemise viisist, peaks võlausaldaja arvesse võtma, et Euroopa täitekorraldus võimaldab saavutada kiire ja tõhusa täitmise, kaasamata kohtuotsuse täitmise liikmesriigi kohtuid aeganõudvatesse ja kulukatesse formaalsustesse, mis on seotud määrusele (EÜ) nr 44/2001 vastava välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetluse kohase täitmiseotsusega. Teisest küljest peab ta teadma, et Euroopa täitekorraldust on võimalik saada ainult vaidlustamata nõuete korral ning et kõnealune korraldus antakse ainult teatud tingimuste täitmisel.

²EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1.

4. Milliste kohtuotsuste, kohtulike kokkulepete ja ametlike juriidiliste dokumentide puhul võib saada Euroopa täitekorralduse?

4.1. Ajaline kohaldatavus

Euroopa täitekorraldust võib taotleda pärast 2005. aasta 21. jaanuari, Bulgaaria ja Rumeenia puhul pärast 2007. aasta 1. jaanuari tehtud kohtuotsuste, kinnitatud või sõlmitud kohtulike kokkulepete ja koostatud ametlike juriidiliste dokumentide puhul.

4.2. Materiaalne kohaldamisala

Selleks et kinnitada kohtuotsus, kohtulik kokkulepe või ametlik juriidiline dokument Euroopa täitekorraldusena, peab see käsitlema vaidlustamata rahalist nõuet tsiviil- ja kaubandusajanduses. See võib hõlmata ülalpidamiskohustusi.

4.3. Geograafiline kohaldamisala

Euroopa täitekorralduse tõendit võib taotleda kohtuotsuste, kohtus sõlmitud või kinnitatud kohtulike kokkulepete ja pädeva asutuse koostatud ametlike juriidiliste dokumentide jaoks kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides, v.a Taanis.

4.4. Erinevad mehhanismid kohtuotsuste, ametlike juriidiliste dokumentide ja kohtulike kokkulepete puhul

Euroopa täitekorralduse tõend antakse võlausaldaja taotlusel. Euroopa täitekorralduse taotlemise menetlus erineb olenevalt sellest, kas tõendit taotletakse seoses

- tulevase kohtuotsusega (vt II punkt);
- olemasoleva kohtuotsusega (vt III punkt);
- ametliku juriidilise dokumendiga (vt IV punkt);
- kohtuliku kokkuleppega (vt V punkt).

II ja III punktis nimetatud menetlusi kohaldatakse mutatis mutandis ka otsuste suhtes, mis on tehtud pärast Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuste, kohtulike kokkulepete ja ametlike juriidiliste dokumentide vaidlustamist.

Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuste, ametlike juriidiliste dokumentide ja kohtulike kokkulepete täitmist käsitletakse allpool toodud VI punktis.

Mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“

Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb mõistet „tsiviil- ja kaubandusajad“ käsitleda asjaomaste ühenduse õigusaktide eesmärkidest ja süsteemist ning riikide õigussüsteemidest tervikuna tulenevatest aluspõhimõtetest tuletatud autonoomse mõistena (kohtuasi C-29/76: LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG vs Eurocontrol, EKL 1976, lk 1541). Euroopa Kohus sedastas, et otsustamisel, kas vaidlus on oma laadilt tsiviil- ja kaubandusajad, on olulised kaks elementi:

- vaidluse ese ja
- menetlusosaliste vahelise õigussuhte iseloom.

Elkõige ametiasutusega seotud tegevuse osas täpsustas Euroopa Kohus, et asi ei ole „tsiviil- ja kaubandusajad“, kui see käsitleb avaliku võimu kandja ja eraisiku vahelist vaidlust, juhul kui esimene teostas avalikku võimu. Seetõttu eristab Euroopa Kohus acta iure imperii'd, mida mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“ ei hõlma, ning acta iure gestionis't, mida kõnealune mõiste vastupidi hõlmab. Praktikast ei ole alati lihtne acta iure imperii'd acta iure gestionis'est eristada. Euroopa Kohtu praktika kaudu on antud järgmised suunised.

Kohtuasjas Eurocontrol leidis Euroopa Kohus, et välislepingust tulenev avaliku võimu kandja nõue saada eraõiguslikult poolelt tagasi tema sisseseade ja teenuste kasutamise tasu, kusjuures kõnealune kasutamine oli kohustuslik ja tasu oli kinnitatud ühepoolsest, ei ole tsiviil- ja kaubandusajad.

Kohtuasjas Rüffer (kohtuasi C-814/79: Netherlands vs Rüffer; EKL 1980, lk 3807) sedastas Euroopa Kohus, et avaliku võimu kandja nõue laevaomaniku vastu laeva rusude kõrvaldamisel kantud kulude hüvitamiseks ei ole samuti käsitletav tsiviil- ja kaubandusajad.

Kohtuasjas Sonntag (kohtuasi C-172/91, EKL 1993, lk I-1963) asus Euroopa Kohus vastupidisele seisukohale, et tsiviilhagi üksikisikule kuriteo käigus tekitatud kahju hüvitamiseks on olemuselt tsiviilõiguslik. Niisugune hagi jääb siiski välja mõiste „tsiviil- ja kaubandusajad“ kohaldamisalast, mille puhul kahju tekitajat tuleb käsitleda avaliku võimu teostamisel tegutsenud avaliku võimu kandjana (kõnealuses kohtuasjas leiti, et õpilasi juhendanud õpetaja tegevus ei kuulu „avaliku võimu teostamise“ määratluse alla).

Kohtuasjas Gemeente Steenbergen (kohtuasi C-271/00, EKL 2002, lk I-10489), sedastas Euroopa Kohus, et tsiviilajad mõiste hõlmab regressiõigusel põhinevat hagi, kus avalik asutus nõuab eraõiguslikult isikult avaliku asutuse poolt lahutatud abikaasale ja tema lapsele sotsiaalabina makstud summade tagasimaksmist tingimusel, et kõnealuse hagi esitamise alust ja sellega seonduvaid üksikasjalikke eeskirju ■ ■ ■

- ■ ■ reguleeritakse ülalpidamiskohustusi käsitlevate üldkohaldatavate õigusnormidega. Kui regressiõigusel põhineva hagi aluseks on võetud sätted, millega seadusandja andis avalikule asutusele oma eelisõiguse, ei saa käsitleda, et kõnealune hagi on esitatud tsiviilasjas.

Kohtuasjas *Préservatrice foncière* (kohtuasi C-266/01, EKL 2003, lk I-4867) leidis Euroopa Kohus, et mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad” hõlmab nõuet, millega riik soovib eraõigusliku isiku suhtes täitmisele pöörata eraõiguslikku garantiilepingut, mis sõlmiti võimaldamaks kolmandal isikul anda kõnealuse riigi nõutud ja kindlaksmääratud tagatis, kuna garantiilepingul põhinev võlausaldaja ja garanti vaheline õigussuhe ei too kaasa riigi poolt sellise võimu teostamist, mis läheb kaugemale sellest, mis on sätestatud eraisikute vaheliste suhete suhtes kohaldatavates õigusaktides.

Kohtuasjas *Frahuil/Assitalia* (kohtuasi C-265/02, EKL 2004, lk I-1543) sedastati, et seaduse alusel ülemineva nõudeõiguse põhjal esitatud hagi importija vastu, kes võlgnes garandile tollimaksu, mille garant maksis tolliasutusele garantiilepingu täitmisel, mille kohaselt ta kohustusi tagama kõnealuste tollimaksude tasumise tolliasutusele ekspediitori kaudu, kellele põhivõlgnik andis algselt juhtnööre tasuda võlg, tuleb käsitleda mõistega „tsiviil- ja kaubandusasjad” hõlmatuna.

Lisaks kinnitas Euroopa Kohus kohtuasjas *Lechouritou* (kohtuasi C-292/05, EKL 2007, lk I-1519), et valitsusvägede poolt sõja ajal tekitatud kahju hüvitamise nõuded ei ole hõlmatud mõistega „tsiviilasjad”. ■

► II. Euroopa
täitekorraldus
tulevaste
kohtuotsuste puhul

Võlausaldaja võib taotleda Euroopa täitekorralduse tõendi seoses tulevase kohtuotsusega kas kohtumenetluse alustamisel või igal ajal kohtumenetluse jooksul. Täitekorralduse taotlemisel kohtumenetluse alustamise ajal on seda võimalik teha kohtule taotluse (nt menetluse algatamise dokumendis) esitamise kaudu.

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust

1.1. Rahaline nõue

Vaidlusalune nõue peab olema nõue teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele (vt artikli 4 lõige 2).

1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi

- Tegemist peab olema tsiviil- ja kaubandusajaga.

Mõiste „tsiviil- ja kaubandusasi“ kohta vt I punkti alapunkt 4.2.

- Euroopa täitekorraldust ei või saada järgmistes asjades:
 - maksu, tolli ja haldusajades ning asjades, mis on seotud riigi vastutusega, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii);
 - füüsiliste isikute õigus- ja teovõimega, abielusuhetest, testamendist või pärimisest tulenevate varaliste õigustega seotud asjades;

Kõnealustes asjades tehtud otsuste tunnustamine ja täitmine on hõlmatud muude ühenduse olemasolevate õigusaktidega (vt näiteks

nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega),³ või ei ole see ühenduse õigusega veel hõlmatud.

- pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtumenetluste, kompromissi tegemise ja muude samalaadsete menetlustega seotud asjades;

Maksejõuetuse asjadega seotud kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine on reguleeritud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta⁴.

- sotsiaalkindlustuse asjades;
- ja vahekohtute asjades.

Kõnealused asjad ei ole praegu ühenduse õigusega hõlmatud.

1.3. Kohtuotsus

Euroopa täitekorraldust võib taotleda kohtuotsustele, s.o liikmesriigi kohtu igasugusele lahendile, sealhulgas dekreedile, määrusele, resolutsioonile või täitemäärusele, samuti kohtuametniku otsusele kohtukulude kohta (vt artikli 4 lõige 1).

1.4. Täitmine teises liikmesriigis

Euroopa täitekorralduse tõendit võib taotleda kohtuotsuse täitmiseks teises liikmesriigis. Välismaist elementi ei ole siiski vaja tõendada.

³ELT L 338, 23.12.2003, lk 1.

⁴EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

Konkreetselt ei ole nõutav, et ühe poole alaline elu- või asukoht või harilik viibimiskoht on välisriigis ega ole vaja tõendada, et täitmine toimub välisriigis. Loomulikult on tõend kasulik ainult siis, kui täitmine toimub teises liikmesriigis.

2. Nõuded, mis peavad olema täidetud sisulise menetluse algatamise ajal

Võlausaldaja, kes soovib saada Euroopa täitekorralduse tõendit, peab tagama, et on täidetud järgmised menetlusnõuded. Eelkõige peab olema võlgnikule kätte toimetatud sisulise menetluse algatamise dokument ning see peab sisaldama võlgnikule ette nähtud eriteavet:

2.1. Kohustuslik teave

Võlgnik peab kätte saama määruse artiklites 16 ja 17 sätestatud teabe, s.o:

2.1.1. Asjakohane teave nõude kohta (artikkel 16)

Sisulise menetluse algatusdokument peab sisaldama järgmist:

- poolte nimed ja aadressid;
- nõude suurus;
- kui nõudelt taotletakse intressi, siis intressimäär ja ajavahemik, mille eest intressi taotletakse, välja arvatud juhul, kui võla põhisummale lisandub vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, kus tehakse kohtuotsus, automaatselt intressimäär;
- selgitus nõude põhjenduse kohta.

2.1.2. Asjakohane teave nõude vaidlustamiseks vajalike menetlustoimingute kohta (artikkel 17)

Lisaks tuleb võlgnikku teavitada sellest, milliseid menetlustoiminguid peab ta nõude vaidlustamiseks tegema.

Kõnealune teave võib sisalduda menetluse algatusdokumendis või sellega kaasnevas dokumendis. See võib sisalduda ka mis tahes järgnevas kohtukutses.

Kõnealune teave peab sisaldama:

- nõude vaidlustamise menetlusnõudeid, sealhulgas nõude kirjaliku vaidlustamise tähtaega või kohtuliku arutamise aega (olenevalt asjaoludest);
- asutuse nimi ja aadressi, kuhu vastus toimetada või kohale ilmuda (olenevalt asjaoludest);
- kas on kohustuslik kasutada advokaadi abi;
- võimaluse korral vastuväite puudumise või mitteilmumise tagajärge, eelkõige võimalust, et otsus langetatakse või pööratakse täitmisele võlgniku vastu koos kohtumenetlusega seotud kulude eest vastutamisega.

2.2. Menetluse algatusdokumendi ja mis tahes kohtukutse kättetoimetamine

Menetluse algatusdokument ning mis tahes kohtukutse tuleb kätte toimetada määrusega tunnustatud viisil⁵. Heakskiidetud kättetoime-

⁵Kui dokument tuleb kätte toimetada teises liikmesriigis, tuleb see edastada kõnealusele liikmesriigile nõukogu määruses (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades, ELT L 324, 10.12.2007, lk 79) sätestatud eeskirjade kohaselt.

tamise viisid on sätestatud artiklites 13 ja 14. Üldiselt on võimalik kaks kättetoimetamise viisi: kättetoimetamine võlgniku kättesaamistõendiga (artikkel 13) ja kättetoimetamine ilma võlgniku kättesaamistõendita (artikkel 14).

2.2.1. Kättetoimetamine võlgniku või tema esindaja kättesaamistõendiga

Kättesaamistõendiga kättetoimetamise viisid on sätestatud artiklis 13. Kõnealuste viiside ammendav loetelu on toodud kõnealuses artiklis.

Kokkuvõttes võimaldavad kõnealused viisid:

- võlgniku allkirjastatud kättesaamistõendiga tõendatud isiklikku kättetoimetamist;
- dokumendi kätte toimetanud volitatud isiku teatist, et võlgnik on dokumendi kätte saanud või keeldunud seda vastu võtmast ilma mis tahes õigusliku põhjendusest;⁶
- posti teel kättetoimetamist, mida tõendab võlgniku allkirjastatud kviitung;
- elektroonilist kättetoimetamist võlgniku allkirjastatud kviitungiga.

2.2.2. Kättetoimetamine ilma võlgniku või tema esindaja kättesaamistõendita

Dokumendi võib võlgnikule kätte toimetada ka kättesaamistõendita ühel artiklis 14 sätestatud viisil. Kõnealuseid viise võib kasutada üksnes siis, kui võlgniku aadress on kindlalt teada. Kõnealuste viiside

puhul on välistatud mis tahes fiktiivne kättetoimetamine (nt remise au parquet).

Kokkuvõttes võimaldavad kõnealused viisid:

- isiklikku kättetoimetamist võlgniku kodusel aadressil isikutele, kes elavad võlgnikuga samas leibkonnas või töötavad seal. Füüsilisest isikust ettevõtja või juriidilise isiku korral võib samuti dokumendi kätte toimetada võlgniku äriruumides isikutele, kes on võlgniku palgal;

Kõnealustel juhtudel tuleb kättetoimetamist tõendada:

- kätte saanud isiku allkirjastatud kättesaamistõendiga; või
- kätte toimetanud isiku allkirjastatud dokumendiga, kus on märgitud kasutatud kättetoimetamisviisi, kättetoimetamise kuupäev ning dokumendi kätte saanud isiku nimi ja tema seos võlgnikuga.
- dokumendi toimetamist võlgniku postkasti või postkontoris või pädevatesse ametiasutusse;

Kui dokument toimetatakse postkontoris või pädevasse ametiasutusse, tuleb võlgniku postkasti jätta selle kohta kirjalik teatis, milles sedastatakse selgelt, et tegemist on kohtudokumendiga ja teatise õiguslik mõju kättetoimetamisdokumendina, ning seatakse jooksvad tähtjad.

Kõnealustel juhtudel tuleb kättetoimetamist tõendada kätte toimetanud isiku allkirjastatud dokumendiga, kus on märgitud kasutatud kättetoimetamisviisi, kättetoimetamise kuupäev ning dokumendi kätte saanud isiku nimi ja tema seos võlgnikuga.

- kättetoimetamist posti teel ilma kviitungita, kui võlgniku aadress on liikmesriigis, kus toimus asja sisuline arutamine; või

⁶Vt eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikli 8 kohane õigus keelduda vastuvõtmisest.

- kättetoimetamist elektrooniliste vahendite abil, mida tõendab automaatne kinnitus, juhul kui võlgnik on eelnevalt kõnealuse kättetoimetamisviisiga sõnaselgelt nõustunud.

3. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?

3.1. Milliselt kohtult

Euroopa täitekorralduse taotlus tuleb esitada päritoluliikmesriigi pädevale asutusele. Põhimõtteliselt on selleks asja sisuliselt arutav kohus.

3.2. Kuidas taotleda tõendit

Taotlus tuleb esitada asja arutava kohtu siseriikliku õiguse kohaselt.

3.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust

Taotluse võib esitada igal ajal menetluse algatamisel või pärast seda.

4. Otsus tõendi andmise kohta

Euroopa täitekorralduse väljaandmiseks peab kohus täitma I lisas toodud tüüpvormi.

Vormi täitmisel peab kohus kontrollima järgmisi punkte:

4.1. Kohaldamisala

Kohus peab kontrollima, et

4.1.1. Tegemist on tsiviil- ja kaubandusajaga

Vt II punkti alapunkt 1.2.

4.1.2. Nõue on teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele

Vt II punkti alapunkt 1.1.

Euroopa täitekorralduse tõend võib hõlmata ka kohtuotsuses märgitud kohtumenetlusega seotud kulusid, kui võlgnik ei ole kohtumenetluse käigus vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele esitanud eraldi vastuväidet oma kohustuse suhtes kanda kõnealused kulud (vt artikkel 7).

4.2. Nõue on jäänud vaidlustamata

Nõue on vaidlustamata järgmistel juhtudel:

4.2.1. võlgnik on sõnaselgelt väljendanud oma nõusolekut omaksvõtuga (vt artikli 3 lõike 1 punkt a);

4.2.2. võlgnik ei ole päritoluliikmesriigi õigusaktide asjakohaste menetlusnõuete kohast vastuväidet kohtumenetluse käigus kunagi esitanud (vt artikli 3 lõike 1 punkt b);

Kui võlgnik ei ole kunagi vastuväidet esitanud, peab kohus kontrollima, kas tema vaikimist või tegevusetust saab vastavalt päritoluliikmesriigi

õigusaktidele pidada vaikivaks nõusolekuks nõudega. Tüüpilised kõnealuse olukorra näited on tagaseljaotsused ja maksekäsed.

4.2.3. võlgnik ei ole ilmunud või ei olnud esindatud vastavat nõuet käsitleval kohtuistungil pärast esialgse vastuväite esitamist kohtumenetluse käigus, eeldusel et nimetatud käitumine võrdub vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele nõude või võlausaldaja esitatud väidetavate faktide kaudse tunnistamisega (vt artikli 3 lõike 1 punkt c).

Kõnealune olukord esineb, kui võlgnik osales kohtumenetluses ja vaidlustas nõude, kuid järgmisele nõuet käsitlevale kohtuistungile enam ei ilmunud või ei olnud sellel esindatud. Sel juhul peab kohus kontrollima, kas kostja käitumine võrdub vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele nõude või faktide kaudse tunnistamisega.

4.3. Kohtuotsus on täitmisele pööratav

Selleks et kinnitada kohtuotsus Euroopa täitekorraldusena, peab see olema täitmisele pööratav. Tõendi võib välja anda ka siis, kui kohtuotsus on ajutiselt täitmisele pööratav.

4.4. Kohtualluvus

4.4.1. Kindlustusasjad

Kui kohtuotsus on seotud kindlustusasjaga, peab kohus kontrollima, et otsus ei satuks vastuollu määruse (EÜ) nr 44/2001 II peatüki 3. jaos sätestatud kohtualluvuse eeskirjadega.

4.4.2. Ainupädevus

Kui kohtuotsuses käsitletakse kinnisvaraga seotud asjaõigusi või kinnisvara rendi õigusi, teatud äriühinguõiguse, avalike registrite, töösutsumandi õiguste, kohtuotsuste täitmisega seotud asju, mille suhtes on määruse (EÜ) nr 44/2001 artiklis 22 ette nähtud erandliku kohtualluvuse eeskirjad, peab kohus kontrollima, et kohtuotsus ei satuks kõnealuste eeskirjadega vastuollu.

4.5. Täiendav kontroll juhuks, kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud

Kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud, s.o punktides 4.2.2 ja 4.2.3 kirjeldatud olukorrad, peab kohus kontrollima:

4.5.1. Kohtualluvus

Kui kohtuotsuses käsitletakse tarbijalepingut ja otsus tehakse tarbija kahjuks, peab kohus määruse (EÜ) nr 44/2001 artiklis 59 sätestatud korras kontrollima, et tarbija alaline elukoht oleks kohtu asukohajärgses liikmesriigis.

4.5.2. Miinimumnõuded

Kohus peab kontrollima:

4.5.2.1. Menetluse algatusdokumendi ja kohtukutse kättetoimetamine

Võlgnikku on teavitatud artiklite 13 kuni 15 kohaselt (vt eespool punktid 2.2.1 ja 2.2.2).

Kui menetluse algatusdokument või mis tahes kohtukutse ei ole võlgnikule artikli 13 või 14 kohaselt kätte toimetatud, võib kohus sellest hoolimata kinnitada kohtuotsuse Euroopa täitekorraldusena, kui võlgnik kohtuliku arutamise käigus tõendab, et ta on piisavalt aegsasti isiklikult kätte saanud oma kaitse korraldamiseks vajaliku dokumendi (vt artikli 18 lõige 2).

4.5.2.2. Võlgnikule edastatav kohustuslik teave

Võlgnik on artiklites 16 ja 17 ettenähtud teabe nõuetekohaselt kätte saanud (vt punktid 2.1.1 ja 2.1.2).

Kui teabe andmise ja kättetoimetamise miinimumnõuded ei ole täidetud, saab seda heastada ning kohus võib anda tõendi välja järgmisel juhul:

- kohtuotsus on võlgnikule kätte toimetatud artiklis 13 või 14 sätestatud nõuete kohaselt; ning
- võlgnikul oli võimalik kohtuotsus vaidlustada täieliku läbivaatamise teel ja võlgnikku on kohtuotsuses või koos sellega õigeaegselt teavitatud sellise vastuväite menetlusnõuetest, sealhulgas asutuse nimi ja aadress, kellele vastuväide esitada ning vajadusel esitamise tähtaeg; ning
- võlgnik ei ole kohtuotsust asjaomaste menetlusnõuetega vastavuses vaidlustanud.

Lisaks sellele, kui menetluse algatusdokument või mis tahes kohtukutse ei olnud kätte toimetatud artikli 13 või 14 kohaselt, võib kohus sellest hoolimata tõendi välja anda, kui võlgnik tõendab kohtuliku arutamise käigus, et ta on piisavalt aegsasti isiklikult kätte saanud oma kaitse korraldamiseks vajaliku dokumendi.

4.5.2.3. Läbivaatamine erandjuhtudel (artikkel 19)

Liikmesriik, kus kohtuotsus tehti, peab võimaldama võlgnikul taotleda otsuse läbivaatamist, kui:

- menetluse algatusdokument või samaväärne dokument või kohtukutse toimetati kätte artiklis 14 kirjeldatud viisil; ja
- dokumenti ei toimetatud kätte piisavalt aegsasti, mis ei võimaldanud võlgnikul temast olenemata põhjustel kaitset korraldada; või
- võlgnikku takistasid nõude vaidlustamisel vääramatud jõud või võlgnikust sõltumatud erakorralised asjaolud.

4.6. Euroopa täitekorralduse osaline tõend

Kui eespool toodud tõendamise tingimustele vastab üksnes osa kohtuotsusest, siis võib kohus anda üksnes kõnealuste osade jaoks välja Euroopa täitekorralduse osalise tõendi (vt artikkel 8).

5. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid

5.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga

5.1.1. Kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse kättetoimetamise miinimumnõuetele mittevastavuse tõttu (artikli 18 lõige 1)

Kui kohus keeldus Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmisest menetluse algatamisdokumendi või kohtukutse artiklile 13 või 14 mittevastava kättetoimetamise või artikli 16 või 17 kohase teabe puuduliku andmise tõttu, võib kõnealuse miinimumnõuetele mittevastavuse heastada ning hageja võib esitada otsuse teinud kohtule uue Euroopa täitekorralduse taotluse järgmisel juhul:

- kohtuotsus on võlgnikule kätte toimetatud artiklis 13 või 14 sätestatud nõuete kohaselt; ning
- võlgnikul oli võimalik kohtuotsus vaidlustada täieliku läbivaatamise teel ja võlgnikku on kohtuotsuses või koos sellega õigeaegselt teavitatud sellise vastuväite menetlusnõuetest, sealhulgas asutuse nimi ja aadress, kellele vastuväide esitada ning vajadusel esitamise tähtaeg; ning
- võlgnik ei ole kohtuotsust asjaomaste menetlusnõuetega vastavuses vaidlustanud.

Kui kõnealused nõuded on täidetud, võib kohus anda välja Euroopa täitekorralduse tõendi.

5.1.2. Kui Euroopa täitekorralduse tõendi andmisest keeldutakse muudel põhjustel

Hagejal on kaks võimalust:

- kas kaevata Euroopa täitekorralduse andmisest keeldumine edasi, kui selline võimalus on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud;
- või taotleda kohtuotsuse täitmist teises liikmesriigis vastavalt määruses (EÜ) nr 44/2001 sätestatud välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusele.

5.1.3. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuotsuse ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib hageja pöörduda tõendi välja andnud kohtusse ja nõuda selle korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Hageja võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolid_eo805_et.pdf.

5.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud

Põhimõtteliselt ei ole Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmise edasikaebamine võimalik (vt artikli 10 lõige 4).

Päritoluliikmesriigis või otsuse täitmise liikmesriigis on siiski olemas järgmised võimalused.

5.2.1. Mida saab võlgnik teha päritoluliikmesriigis

Võlgnik saab astuda kohtuotsuse teinud liikmesriigis järgmisi samme:

5.2.1.1. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuotsuse ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib võlgnik pöörduda nõuet sisuliselt arutanud kohtusse ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

5.2.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus on selgelt valesti antud

Kui Euroopa täitekorraldus on antud rikkudes määruks sätestatud nõudeid, võib võlgnik pöörduda nõuet sisuliselt arutanud kohtusse ja nõuda Euroopa täitekorralduse tõendi tagasivõtmist (vt artikli 10 lõike 1 punkt b). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse tagasivõtmise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

5.2.1.3. Kui kohtuotsus on kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud

Kui kohtuotsus on vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, kus on tehtud otsus, kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud

või piiratud, võib võlgnik taotleda otsuse teinud kohtult tõendit, mis näitab täitmisele pööratavuse puudumist või piiranguid (vt artikli 6 lõige 2). Võlgnik võib selleks kasutada IV lisas toodud tüüpvormi.

5.2.1.4. Kohtuotsuse edasikaebamine

Võlgnik võib kohtuotsuse sisuliselt vaidlustada vastavalt kohtuotsuse teinud liikmesriigi menetlusõigusnormidele.

Kui vaidlustamine ebaõnnestus ja apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsus on jõustunud, võib hageja saada V lisas toodud tüüpvormi abil asendustõendi (vt artikli 6 lõige 3).

5.2.1.5. Läbivaatamine erandjuhtudel

Võlgnik võib taotleda kohtuotsuse teinud liikmesriigi pädevalt kohtult kohtuotsuse erilist läbivaatamist järgmistel juhtudel (vt artikli 19 lõige 1):

- menetluse algatusdokument või samaväärne dokument või kohtukutse toimetati kätte artiklis 14 kirjeldatud viisil; ja
 - dokumenti ei toimetatud kätte piisavalt aegsasti, mis ei võimaldanud võlgnikul temast olenemata põhjustel kaitset korraldada ;
- või
- võlgnikku takistasid nõude vaidlustamisel vääramatü jõud või võlgnikust sõltumatud erakorralised asjaolud.

Erilise läbivaatamise taotlemisel peab võlgnik tegutsema kiiresti.

Kõnealuse läbivaatamise kord on sätestatud kohtuotsuse teinud liikmesriigi menetlusõigusnormides. Kogu artikli 19 kohast eriläbivaatamise

menetlust käsitlev teave on toodud Euroopa tsiviil- ja kaubandusajade justiitsatlases (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm).

5.2.2. Mida saab võlgnik teha kohtuotsuse täitmise liikmesriigis

Võlgnik saab astuda kohtuotsuse täitmise liikmesriigis järgmiseid samme, kuigi kõnealused võimalused ei too kohtuotsuse täitmise liikmesriigis mingil juhul kaasa kohtuotsuse või selle Euroopa täitekorraldusena kinnitamise sisulist läbivaatamist (vt artikli 21 lõige 2).

5.2.2.1. Täitmisele pööramisest keeldumine

Võlgnikul on võimalus taotleda kohtuotsuse täitmisele pööramisest keeldumist (vt artikkel 21), kui Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsus on vastuolus mis tahes liikmesriigis või kolmandas riigis vastu võetud varasema otsusega, tingimusel et:

- varasem kohtuotsus oli seotud sama hagi alusega ning leidis aset samade poolte vahel; ja
- varasem kohtuotsus langetati otsuse täitmise liikmesriigis, või vastab see tunnustamiseks vajalikele tingimustele otsuse täitmise liikmesriigis; ja
- vastuolu ei esitatud ega olnud võimalik esitada vastuväitena päritoluliikmesriigi kohtumenetluse käigus.

5.2.2.2. Täitmise edasilükkamine või piiramine

Võlgnik võib taotleda kohtuotsuse täitmise edasilükkamist või piiramist järgmistel juhtudel (vt artikkel 23):

- võlgnik on vaidlustanud Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, sealhulgas esitanud taotluse läbivaatamiseks artiklis 19 sätestatud korras; või
- võlgnik on taotlenud Euroopa täitekorralduse tõendi korrigeerimist või tagasivõtmist artiklis 10 sätestatud korras.

Sellistel juhtudel võib kohtuotsuse täitmise liikmesriigi pädev kohus või asutus

- piirata täitemenetlust kaitsemeetmetega; või
- määrata täitmise tingimuseks kindla suurusega kautsjoni tasumise; või
- erandlikel asjaoludel täitemenetluse peatada.

► III. Euroopa täitekorraldus olemasolevate kohtuotsuste puhul

Võlausaldaja võib taotleda Euroopa täitekorralduse tõendit ka juba vastuvõetud kohtuotsuse suhtes.

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?

1.1. Rahaline nõue

Vaidlusalune nõue peab olema nõue teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele (vt artikli 4 lõige 2).

1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi

- Tegemist peab olema tsiviil- ja kaubandusasjaga.

Mõiste „tsiviil- ja kaubandusasi“ kohta vt I punkti alapunkt 4.2.

- Euroopa täitekorraldust ei või saada järgmistes asjades:

- maksu, tolli ja haldusasjades ning asjades, mis on seotud riigi vastutusega, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii).

Kõnealused asjad ei ole hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- füüsiliste isikute õigus- ja teovõimega, abielusuhetest, testamendist või pärimisest tulenevate varaliste õigustega seotud asjades;

Kõnealustes asjades tehtud otsuste tunnustamine ja täitmine on hõlmatud muude ühenduse olemasolevate õigusaktidega (vt näiteks nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003,

mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega),⁷ või ei ole see ühenduse õigusega veel hõlmatud.

- pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtumenetluste, kompromissi tegemise ja muude samalaadsete menetlustega seotud asjades;

Maksejõuetuse asjadega seotud kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine on reguleeritud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta⁸.

- sotsiaalkindlustuse asjades;

Kõnealused asjad ei ole üldiselt hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- ja vahekohtute asjades.

Kõnealused asjad ei ole praegu ühenduse õigusega hõlmatud.

1.3. Kohtuotsus

Euroopa täitekorraldust võib taotleda kohtuotsustele, s.o liikmesriigi kohtu igasugusele lahendile, sealhulgas dekreedile, määrusele, resolutsioonile või täitemäärusele, samuti kohtuametniku otsusele kohtukulude kohta (vt artikli 4 lõige 1).

Euroopa täitekorraldust võib taotleda üksnes pärast 2005. aasta 21. jaanuari (kõikides liikmesriikides, v.a Rumeenias ja Bulgaarias) või pärast

⁷ELT L 338, 23.12.2003, lk 1.

⁸EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

2007. aasta 1. jaanuari (Rumeenias ja Bulgaarias) tehtud kohtuotsuste suhtes.

1.4. Täitmine teises liikmesriigis

Euroopa täitekorralduse tõendit võib taotleda kohtuotsuse täitmiseks teises liikmesriigis. Välismaist elementi ei ole siiski vaja tõendada. Konkreetsemalt öeldes ei ole nõutav, et ühe poole alaline elu- või asukoht või harilik viibimiskoht on välisriigis ega ole vaja tõendada, et täitmine toimub välisriigis. Loomulikult on tõend kasulik ainult siis, kui täitmine toimub teises liikmesriigis.

2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?

2.1. Milliselt kohtult

Euroopa täitekorralduse taotlus tuleb esitada päritoluliikmesriigi pädevale asutusele. Põhimõtteliselt selleks on asja sisuliselt arutav kohus.

2.2. Kuidas taotleda tõendit

Taotlus tuleb esitada asja arutava kohtu siseriikliku õiguse kohaselt.

2.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust

Taotluse võib esitada pärast kohtuotsuse tegemist igal ajal, võttes arvesse, et kohtuotsus peab olema täitmisele pööratav.

3. Otsus tõendi andmise kohta

Euroopa täitekorralduse väljaandmiseks peab kohus täitma I lisas toodud tüüpvormi.

Vormi täitmisel peab kohus kontrollima järgmisi punkte:

3.1. Kohaldamisala

Kohus peab kontrollima, et

3.1.1. Tegemist on tsiviil- ja kaubandusajaga

Vt III punkti alapunkt 1.2.

3.1.2. Nõue on teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele

Vt III punkti alapunkt 1.1.

Euroopa täitekorralduse tõend võib hõlmata ka kohtuotsuses märgitud kohtumenetlustega seotud kulusid, kui võlgnik ei ole kohtumenetluste käigus vastavalt päritoluliikmesriigi õigusaktidele esitanud eraldi vastuväidet oma kohustuse suhtes kanda kõnealused kulud (vt artikkel 7).

3.1.3. Kohtuotsuse kuupäev

Kui kohtuotsus on tehtud muus liikmesriigis kui Rumeenia ja Bulgaaria, ei või see olla tehtud enne 2005. aasta 21. jaanuari. Kui kohtuotsus on tehtud Rumeenias või Bulgaarias, ei või see olla tehtud enne 2007. aasta 1. jaanuari.

3.2. Nõue on jäänud vaidlustamata

Nõue on vaidlustamata järgmistel juhtudel:

3.2.1. võlgnik on sõnaselgelt väljendanud oma nõusolekut omaksvõtuga (vt artikli 3 lõike 1 punkt a);

3.2.2. võlgnik ei ole kunagi päritoluliikmesriigi õigusaktide asjakohaste menetlusnõuete kohast vastuväidet kohtumenetluse käigus esitanud (vt artikli 3 lõike 1 punkt b);

Kui võlgnik ei ole kunagi vastuväidet esitanud, peab kohus kontrollima, kas tema vaikimist või tegevusetust saab pidada päritoluliikmesriigi õiguse kohaselt vaikivaks nõusolekuks nõudega. Tüüpilised kõnealuse olukorra näited on tagaseljaotsused ja maksekäsud.

3.2.3. võlgnik ei ilmunud või ei olnud esindatud vastavat nõuet käsitleval kohtuistungil pärast esialgse vastuväite esitamist kohtumenetluse käigus, eeldusel et nimetatud käitumine võrdub vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele nõude või võlausaldaja esitatud väidetavate faktide kaudse tunnistamisega (vt artikli 3 lõike 1 punkt c).

Kõnealune olukord esineb, kui võlgnik osales kohtumenetluses ja vaidlustas nõude, kuid järgmisele nõuet käsitlevale kohtuistungile enam ei ilmunud või ei olnud sellel esindatud. Sel juhul peab kohus kontrollima, kas kostja käitumine võrdub vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele nõude või faktide kaudse tunnistamisega.

3.3. Kohtuotsus on täitmisele pööratav

Euroopa täitekorraldusena kinnitav kohtuotsus peab olema täitmisele pööratav. Siiski võib tõendi välja anda ka siis, kui kohtuotsus on ajutiselt täitmisele pööratav.

3.4. Kohtualluvus

3.4.1. Kindlustusasjad

Kui kohtuotsuses käsitletakse kindlustusasja, peab kohus kontrollima, et otsus ei satuks vastuollu määruse (EÜ) nr 44/2001 II peatüki 3. jaos sätestatud kohtualluvuse eeskirjadega.

3.4.2. Ainupädevus

Kui kohtuotsuses käsitletakse kinnisvaraga seotud asjaõigusi või kinnisvara rendi õigusi, teatud äriühinguõiguse, avalike registrite, töösutsumandi õiguste, kohtuotsuste täitmise seaduse seaduse, mille suhtes on määruse (EÜ) nr 44/2001 artiklis 22 ette nähtud erandliku kohtualluvuse eeskirjad, peab kohus kontrollima, et kohtuotsus ei satuks kõnealuste eeskirjadega vastuollu.

3.5. Täiendav kontroll juhuks, kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud

Kui võlgnik ei ole nõudega sõnaselgelt nõustunud, s.o punkti III alapunktides 3.2.2 ja 3.2.3 kirjeldatud olukorrad, peab kohus kontrollima:

3.5.1. Kohtualluvus

Kui otsuses käsitletakse tarbijalepingut ja otsus tehakse tarbija kahjuks, peab kohus määruse (EÜ) nr 44/2001 artiklis 59 sätestatud korras kontrollima, et nõue on esitatud selle liikmesriigi kohtusse, kus on tarbija alaline elukoht.

3.5.2. Miinimumnõuded

Kohus peab kontrollima:

3.5.2.1. Menetluse algatusdokumendi ja kohtukutse kättetoimetamine

Menetluse algatusdokument ning mis tahes kohtukutse peab olema kätte toimetatud määrusega tunnustatud viisil⁹. Heakskiidetud kättetoimetamise viisid on sätestatud artiklites 13 ja 14. Üldiselt on võimalik kaks kättetoimetamise viisi: kättetoimetamine võlgniku kättesaamistõendiga (artikkel 13) ja kättetoimetamine ilma võlgniku kättesaamistõendita (artikkel 14).

3.5.2.1.1. Kättetoimetamine võlgniku või tema esindaja kättesaamistõendiga

Kättesaamistõendiga kättetoimetamise viisid on sätestatud artiklis 13. Kõnealuste viiside ammendav loetelu on toodud kõnealuses artiklis.

Kokkuvõttes võimaldavad kõnealused viisid:

- võlgniku allkirjastatud kättesaamistõendiga tõendatud isiklikku kättetoimetamist;
- dokumendi kätte toimetanud volitatud isiku teatist, et võlgnik on dokumendi kätte saanud või keeldunud seda vastu võtmast ilma mis tahes õigusliku põhjenduseta;¹⁰
- posti teel kättetoimetamist, mida tõendab võlgniku allkirjastatud kviitung;
- elektroonilist kättetoimetamist võlgniku allkirjastatud kviitungiga.

3.5.2.1.2. Kättetoimetamine ilma võlgniku või tema esindaja kättesaamistõendita

Dokumendi võib võlgnikule kätte toimetada ka kättesaamistõendita ühel artiklis 14 sätestatud viisidest. Kõnealuseid viise võib kasutada üksnes siis, kui võlgniku aadress on kindlalt teada. Kõnealuste viisidega on välistatud mis tahes fiktiivne kättetoimetamine (*nt remise au parquet*).

Kokkuvõttes võimaldavad kõnealused viisid:

- isiklikku kättetoimetamist võlgniku kodusel aadressil isikutele, kes elavad võlgnikuga samas leibkonnas või töötavad seal. Füüsilisest isikust ettevõtja või juriidilise isiku korral võib samuti dokumendi kätte toimetada võlgniku ärruumes isikutele, kes on võlgniku palgal.

Kõnealustel juhtudel tuleb kättetoimetamist tõendada:

- kätte saanud isiku allkirjastatud kättesaamistõendiga; või

⁹Kui dokumendid tuleb kätte toimetada teises liikmesriigis, tuleb need edastada kõnealusele liikmesriigile nõukogu määruses (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, ELT L 324, 10.12.2007, lk 79) sätestatud eeskirjade kohaselt.

¹⁰Vt eelkõige nõukogu määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikli 8 kohane õigus keelduda vastuvõtmisest.

- kätte toimetanud isiku allkirjastatud dokumendiga, kus on märgitud kasutatud kättetoimetamisviis, kättetoimetamise kuupäev ning dokumendi kätte saanud isiku nimi ja tema seos võlgnikuga.
- dokumendi toimetamist võlgniku postkasti või postkontoris või pädevasse ametiasutusse.

Kui dokument toimetatakse postkontoris või pädevasse ametiasutusse, tuleb võlgniku postkasti jätta selle kohta kirjalik teatis, milles sedastatakse selgelt, et tegemist on kohtudokumendiga ja teatise õiguslik mõju kättetoimetamisdokumendina ning seatakse jooksvad tähtajad.

Kõnealustel juhtudel tuleb kättetoimetamist tõendada kätte toimetanud isiku allkirjastatud dokumendiga, kus on märgitud kasutatud kättetoimetamisviis, kättetoimetamise kuupäev ning dokumendi kätte saanud isiku nimi ja tema seos võlgnikuga.

- kättetoimetamist posti teel ilma kviitungita, kui võlgniku aadress on liikmesriigis, kus toimus asja sisuline arutamine; või
- kättetoimetamist elektrooniliste vahendite abil, mida tõendab automaatne kinnitus, juhul kui võlgnik on eelnevalt kõnealuse kättetoimetamisviisiga sõnaselgelt nõustunud.

Kui menetluse algatusdokument või mis tahes kohtukutse ei ole võlgnikule artikli 13 või 14 kohaselt kätte toimetatud, võib kohus sellest hoolimata kinnitada kohtuotsus Euroopa täitekorraldusena, kui võlgnik tõendab kohtuliku arutamise käigus, et ta on piisavalt aegsasti isiklikult kätte saanud oma kaitse korraldamiseks vajaliku dokumendi (vt artikli 18 lõige 2).

3.5.2.2. Võlgnikule edastatav kohustuslik teave

Võlgnikule peab olema kätte toimetatud artiklites 16 ja 17 ettenähtud teave, s.o:

3.5.2.2.1. Asjakohane teave nõude kohta (artikkel 16)

Sisulise menetluse algatusdokument peab sisaldama järgmist:

- poolte nimed ja aadressid;
- nõude suurus;
- kui nõudelt taotletakse intressi, siis intressimäär ja ajavahemik, mille eest intressi taotletakse, välja arvatud juhul, kui võla põhisummale lisandub vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, kus tehakse kohtuotsus, automaatselt intressimäär ;
- selgitus nõude põhjenduse kohta.

3.5.2.2.2. Asjakohane teave nõude vaidlustamiseks vajalike menetlustoimingute kohta (artikkel 17)

Lisaks tuleb võlgnikku teavitada sellest, milliseid menetlustoiminguid peab ta nõude vaidlustamiseks tegema.

Kõnealune teave võib sisalduda menetluse algatusdokumendis või sellega kaasnevas dokumendis. See võib sisalduda ka mis tahes järgnevas kohtukutses.

Kõnealune teave peab sisaldama:

- nõude vaidlustamise menetlusnõudeid, sealhulgas nõude kirjaliku vaidlustamise tähtaega või kohtuliku arutamise aega (olenevalt asjaoludest);
- asutuse nime ja aadressi, kuhu vastus toimetada või kohale ilmuda (olenevalt asjaoludest);
- kas on kohustuslik kasutada advokaadi abi;
- võimaluse korral vastuväite puudumise või mitteilmumise tagajärge, eelkõige võimalust, et otsus langetatakse või pööratakse täitmisele võlgniku vastu koos kohtumenetlusega seotud kulude eest vastutamisega.

Kui menetluse algatusdokument või mis tahes kohtukutse ei ole võlgnikule artikli 13 või 14 kohaselt kätte toimetatud ja/või võlgnikku ei teavitatud artikli 16 ja 17 kohaselt, võib kõnealust miinimumnõuetele mittevastavust heastada ning kohus võib anda Euroopa täitekorralduse välja järgmisel juhul:

- kohtuotsus on võlgnikule kätte toimetatud artiklis 13 või 14 sätestatud nõuete kohaselt; ning
- võlgnikul oli võimalik kohtuotsus vaidlustada täieliku läbivaatamise teel ja võlgnikku on kohtuotsuses või koos sellega õigeaegselt teavitatud sellise vastuväite menetlusnõuetest, sealhulgas asutuse nimi ja aadress, kellele vastuväide esitada ning vajadusel esitamise tähtaeg; ning
- võlgnik ei ole kohtuotsust asjaomaste menetlusnõuetega vastavuses vaidlustanud.

3.5.2.3. Läbivaatamine erandjuhtudel (artikkel 19)

Otsuse teinud kohtu liikmesriigi õigusaktid peavad võimaldama võlgnikul taotleda otsuse läbivaatamist, kui:

- menetluse algatusdokument või samaväärne dokument või kohtukutse toimetati kätte artiklis 14 kirjeldatud viisil; ja
- dokumenti ei toimetatud kätte piisavalt aegsasti, mis ei võimaldanud võlgnikul temast olenemata põhjustel kaitset korraldada; või
- võlgnikku takistasid nõude vaidlustamisel vääramatut jõud või võlgnikust sõltumatud erakorralised asjaolud.

3.6. Euroopa täitekorralduse osaline tõend

Kui eespool toodud tõendamise tingimustele vastab vaid osa kohtuotsusest, siis võib kohus anda Euroopa täitekorralduse tõendi välja üksnes kõnealuste osade jaoks (vt artikkel 8).

4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid

4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga

4.1.1. Kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse kättetoimetamise miinimumnõuetele mittevastavuse tõttu (artikli 18 lõige 1)

Kui kohus keeldus Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmisest menetluse algatamisdokumendi või kohtukutse artiklile 13 või 14 mittevastava kättetoimetamise või artikli 16 või 17 kohase teabe puuduliku andmise tõttu, võib kõnealuse miinimumnõuetele mittevastavuse heastada ning hageja võib esitada otsuse teinud kohtule uue Euroopa täitekorralduse taotluse järgmisel juhul:

- kohtuotsus on võlgnikule kätte toimetatud artiklis 13 või 14 sätestatud nõuete kohaselt; ning
- võlgnikul oli võimalik kohtuotsus vaidlustada täieliku läbivaatamise teel ja võlgnikku on kohtuotsuses või koos sellega õigeaegselt teavitatud sellise vastuväite menetlusnõuetest, sealhulgas asutuse nimi ja aadress, kellele vastuväide esitada ning vajadusel esitamise tähtaeg; ning
- võlgnik ei ole kohtuotsust asjaomaste menetlusnõuetega vastavuses vaidlustanud.

Kui kõnealused nõuded on täidetud, siis võib kohus anda Euroopa täitekorralduse tõendi.

4.1.2. Kui Euroopa täitekorralduse tõendi andmisest keeldutakse muudel põhjustel

Hagejal on kaks võimalust:

- kas kaevata Euroopa täitekorralduse andmisest keeldumine edasi, kui selline võimalus on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud;
- või taotleda kohtuotsuse täitmist teises liikmesriigis vastavalt määruses (EÜ) nr 44/2001 sätestatud välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusele.

4.1.3. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuotsuse ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib hageja pöörduda tõendi välja andnud kohtusse ja nõuda selle korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Hageja võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolid_eo805_et.pdf.

4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud

Põhimõtteliselt ei ole Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmise edasikaebamine võimalik (vt artikli 10 lõige 4).

Päritoluliikmesriigis või otsuse täitmise liikmesriigis on siiski olemas järgmised võimalused:

4.2.1. Mida saab võlgnik teha päritoluliikmesriigis

Võlgnik saab astuda kohtuotsuse teinud liikmesriigis järgmisi samme:

4.2.1.1. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuotsuse ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib võlgnik pöörduda nõuet sisuliselt arutanud kohtusse ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus on selgelt valesti antud

Kui Euroopa täitekorraldus on antud rikkudes määruuses sätestatud nõudeid, võib võlgnik pöörduda nõuet sisuliselt arutanud kohtusse ja nõuda Euroopa täitekorralduse tõendi tagasisivõtmist (vt artikli 10 lõike 1 punkt b). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse tagasisivõtmise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2.1.3. Kui kohtuotsus on kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud

Kui kohtuotsus on vastavalt otsuse teinud liikmesriigi õigusaktidele kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud, võib võlgnik taotleda otsuse teinud kohtult tõendit, mis näitab täitmisele pööratavuse puudumist või piiranguid (vt artikli 6 lõige 2). Võlgnik võib selleks kasutada IV lisas toodud tüüpvormi.

4.2.1.4. Kohtuotsuse edasikaebamine

Võlgnik võib kohtuotsuse sisuliselt vaidlustada vastavalt kohtuotsuse teinud liikmesriigi menetlusõigusnormidele.

Kui vaidlustamine ebaõnnestus ja apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsus on jõustunud, võib hageja saada V lisas toodud tüüpvormi abil asendustõendi (vt artikli 6 lõige 3).

4.2.1.5. Läbivaatamine erandjuhtudel

Võlgnik võib taotleda kohtuotsuse teinud liikmesriigi pädevalt kohtult kohtuotsuse erilist läbivaatamist järgmistel juhtudel (vt artikli 19 lõige 1):

- menetluse algatusdokument või samaväärne dokument või kohtuotsuse toimetati kätte artiklis 14 kirjeldatud viisil; ja
 - kätte ei toimetatud piisavalt aegsasti, mis ei võimaldanud võlgnikul temast olenemata põhjustel oma kaitset korraldada;
- või
- võlgnikku takistasid nõude vaidlustamisel vääramatut jõud või võlgnikust sõltumatud erakorralised asjaolud.

Erilise läbivaatamise taotlemisel peab võlgnik tegutsema kiiresti.

Kõnealuse läbivaatamise kord on sätestatud kohtuotsuse teinud liikmesriigi menetlusõigusnormides. Kogu artikli 19 kohast erilise läbivaatamise menetlust käsitlev teave on toodud Euroopa tsiviil- ja kaubandusajade justiitsatlases (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm).

4.2.2. Mida saab võlgnik teha kohtuotsuse täitmise liikmesriigis

Võlgnik saab astuda kohtuotsuse täitmise liikmesriigis järgmisi samme, kuigi kõnealused võimalused ei too kohtuotsuse täitmise liikmesriigis mingil juhul kaasa kohtuotsuse või selle Euroopa täitekorraldusena kinnitamise sisulist läbivaatamist (vt artikli 21 lõige 2).

4.2.2.1. Täitmisele pööramisest keeldumine

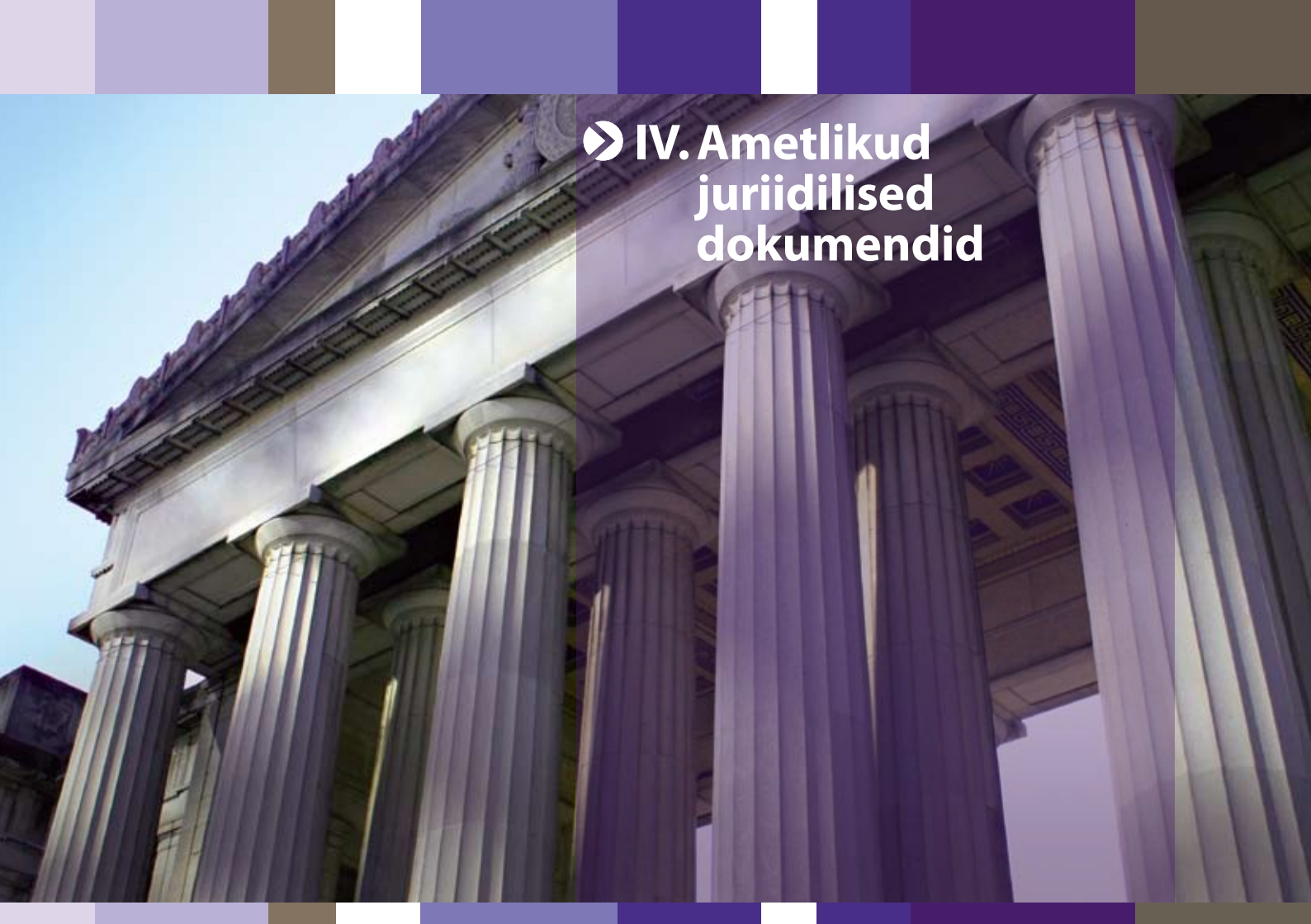
Võlgnikul on võimalus taotleda kohtuotsuse täitmisele pööramisest keeldumist (vt artikkel 21), kui Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsus on vastuolus mis tahes liikmesriigis või kolmandas riigis vastu võetud varasema otsusega, tingimusel et

- varasem kohtuotsus oli seotud sama hagi alusega ning leidis aset samade poolte vahel; ja
- varasem kohtuotsus langetati otsuse täitmise liikmesriigis, või vastab see tunnustamiseks vajalikele tingimustele otsuse täitmise liikmesriigis; ja
- vastuolu ei esitatud ega olnud võimalik esitada vastuväitena päritoluliikmesriigi kohtumenetluse käigus.

4.2.2.2. Täitmise edasilükkamine või piiramine

Võlgnik võib taotleda kohtuotsuse täitmise edasilükkamist või piiramist järgmistel juhtudel (vt artikkel 23):

- võlgnik on vaidlustanud Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, sealhulgas esitanud taotluse läbivaatamiseks artiklis 19 sätestatud korras; või
 - võlgnik on taotlenud Euroopa täitekorralduse töendi korrigeerimist või tagasivõtmist artiklis 10 sätestatud korras.
- Sellistel juhtudel võib kohtuotsuse täitmise liikmesriigi pädev kohus või asutus
- piirata täitemenetlust kaitsemeetmetega; või
 - määrata täitmise tingimuseks kindla suurusega kautsjoni tasumise; või
 - erandlikel asjaoludel täitemenetluse peatada.

The background of the slide features a low-angle photograph of a classical building with several tall, fluted columns. The building's facade is made of light-colored stone, and the sky is a clear, pale blue. At the top of the slide, there is a horizontal bar composed of several colored rectangular segments in shades of purple, brown, and white. The title text is overlaid on the right side of the image.

► IV. Ametlikud juriidilised dokumendid

Euroopa täitekorralduse võib saada ka ühes liikmesriigis koostatud ametliku juriidilise dokumendi teises liikmesriigis täitmiseks.

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?

1.1. Rahaline nõue

Ametliku juriidilise dokumendiga seotud nõue peab olema nõue teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele (vt artikli 4 lõige 2).

1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi

- Tegemist peab olema tsiviil- ja kaubandusasjaga.

Mõiste „tsiviil- ja kaubandusasi“ kohta vt I punkti alapunkt 4.2.

- Euroopa täitekorraldust ei või saada järgmistes asjades:

- maksu, tolli ja haldusasjades ning asjades, mis on seotud riigi vastutusega, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii).

Kõnealused asjad ei ole hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- füüsiliste isikute õigus- ja teovõimega, abielusuhtest, testamendist või pärimisest tulenevate varaliste õigustega seotud asjades;

Kõnealustes asjades tehtud otsuste tunnustamine ja täitmine on hõlmatud muude ühenduse olemasolevate õigusaktidega (vt näiteks

nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega),¹¹ või ei ole see veel ühenduse õigusega hõlmatud.

- pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtumenetluste, kompromissi tegemise ja muude samalaadsete menetlustega seotud asjades;

Maksejõuetuse asjadega seotud kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine on reguleeritud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta¹².

- sotsiaalkindlustuse asjades;

Kõnealused asjad ei ole üldiselt hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- ja vahekohtute asjades.

Kõnealused asjad ei ole praegu ühenduse õigusega hõlmatud.

1.3. Ametlik juriidiline dokument

Ametlik juriidiline dokument on (vt artikli 4 lõige 3):

- dokument, mis on koostatud või registreeritud ametliku juriidilise dokumendina ning mille õigsus:
- lähtub dokumendi allkirjast ja sisust; ja

¹¹ELT L 338, 23.12.2003, lk 1.

¹²EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

- mis on kehtestatud päritoluliikmesriigi avaliku võimu kandja või muu vastava asutuse poolt;¹³

või

- haldusasutustega sõlmitud või nende poolt tõestatud kokkulepe ülalpidamiskohustuste kohta¹⁴.

Ametliku dokumendi Euroopa täitekorraldusena kinnitamiseks ei ole esitatud täiendavaid nõudeid dokumendi sisu ega vormi kohta. Konkreetsemalt öeldes ei ole nõutav, et dokumendis oleks märgitud, et see on käibel Euroopa täitekorraldusena.

1.4. Täitmine teises liikmesriigis

Euroopa täitekorralduse tõendit võib taotleda ametliku juriidilise dokumendi täitmiseks teises liikmesriigis. Välismaist elementi ei ole siiski vaja tõendada. Konkreetsemalt öeldes ei ole nõutav, et ühe poole alaline elu- või asukoht või harilik viibimiskoht on välisriigis ega ole vaja tõendada, et täitmine toimub välisriigis. Loomulikult on tõend kasulik ainult siis, kui täitmine toimub teises liikmesriigis.

¹³ Ametlik juriidiline dokument hõlmab järgmiste liikmesriikide notariaalakte: Belgia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Leedu, Luksemburg, Ungari, Malta, Madalmaad, Austria, Poola, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia ning Ühendkuningriigis Sotimaa.

¹⁴ Kõnealuses punktis viidatakse Rootsi või Soome sotsiaalosakondadega sõlmitud või nende poolt tõestatud kokkulepetele ülalpidamiskohustuste kohta.

2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?

2.1. Milliselt asutuselt

Euroopa täitekorralduse tõendit tuleb taotleda selle liikmesriigi pädevatelt asutustelt, kus on koostatud ametlik dokument. Mõnedes liikmesriikides on tõendit välja andev pädev asutus dokumendi koostanud notar või tema esindusorganisatsioon (nt Austrias, Belgias, Prantsusmaal, Saksamaal, Kreekas, Itaalias, Leedus, Luksemburgis ja Hispaanias). Teistes liikmesriikides on pädev asutus kohus (nt Madalmaades, Slovakkias, Ungaris, Poolas, Tšehhi Vabariigis).

Pädevate asutuste loetelu on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm).

2.2. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust

Euroopa täitekorralduse taotluse võib esitada ametliku juriidilise dokumendi koostamisel või pärast seda.

3. Otsus tõendi andmise kohta

Euroopa täitekorralduse väljaandmiseks peab pädev ametiasutus täitma määruse III lisas toodud tüüpvormi.

Vormi täitmisel peab pädev ametiasutus kontrollima järgmiseid punkte:

3.1. Kohaldamisala

Pädev ametiasutus peab kontrollima, et

3.1.1. Tegemist on tsiviil- ja kaubandusajaga

Vt IV punkti alapunkt 1.2.

3.1.2. Nõue on teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele

Vt IV punkti alapunkt 1.1.

Euroopa täitekorralduse tõend võib hõlmata ka ametlikus dokumendis märgitud dokumendi koostamise kulusid (vt artikkel 7).

3.1.3. Ametliku juriidilise dokumendi kuupäev

Kui dokument on koostatud pädevas ametiasutuses muus liikmesriigis kui Rumeenia ja Bulgaaria, ei või see olla koostatud enne 2005. aasta 21. jaanuari. Kui ametlik dokument on koostatud Rumeenias või Bulgaarias, ei või see olla koostatud enne 2007. aasta 1. jaanuari.

3.2. Ametlik juriidiline dokument on täitmisele pööratav

Euroopa täitekorraldusena kinnitav ametlik juriidiline dokument peab olema täitmisele pööratav.

3.3. Euroopa täitekorralduse osaline tõend

Kui eespool toodud tõendamise tingimustele vastab vaid osa ametlikust juriidilisest dokumendist, siis võib pädev ametiasutus anda Euroopa täitekorralduse tõendi välja üksnes kõnealuste osade jaoks (vt artikkel 8).

4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid

4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga

4.1.1. Kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse

Hagejal on kaks võimalust:

- kas kaevata Euroopa täitekorralduse andmisest keeldumine edasi, kui selline võimalus on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud;
- või taotleda ametliku juriidilise dokumendi täitmist teises liikmesriigis vastavalt määruses (EÜ) nr 44/2001 sätestatud välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusele.

4.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui ametliku juriidilise dokumendi ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib hageja pöörduda päritoluliikmesriigi pädevasse asutusse ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Hageja võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike

õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud

Põhimõtteliselt ei ole Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmise edasikaebamine võimalik (vt artikli 10 lõige 4).

Päritoluliikmesriigis või dokumendi täitmise liikmesriigis on siiski olemas järgmised võimalused:

4.2.1. Mida saab võlgnik teha päritoluliikmesriigis

Võlgnik saab liikmesriigis, kus on koostatud ametlik juriidiline dokument, astuda järgmisi samme:

4.2.1.1. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui ametliku juriidilise dokumendi ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib võlgnik pöörduda pädevasse asutusse ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf

4.2.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus on selgelt valesti antud

Kui Euroopa täitekorraldus on antud rikkudes määruses sätestatud nõudeid, võib võlgnik pöörduda päritoluliikmesriigi pädevasse asutusse ja nõuda Euroopa täitekorralduse tõendi tagasivõtmist (vt artikli 10 lõike 1 punkt b). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse tagasivõtmise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2.1.3. Kui ametlik juriidiline dokument on kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud

Kui ametlik juriidiline dokument on vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, kus dokument on koostatud, kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud, võib võlgnik taotleda pädevalt ametiasutuselt tõendit, mis näitab täitmisele pööratavuse puudumist või piiranguid (vt artikli 6 lõige 2). Võlgnik võib selleks kasutada IV lisas toodud tüüpvormi.

4.2.2. Mida saab võlgnik teha dokumendi täitmise liikmesriigis

Võlgnik saab dokumendi täitmise liikmesriigis astuda järgmisi samme:¹⁵

¹⁵Tuleb märkida, et artikli 25 lõikes 3 ei ole ette nähtud erandit artikli 21 lõike 2 kohaldamisest ametlike juriidiliste dokumentide täitmise osas.

4.2.2.1. Täitmise edasilükkamine või piiramine

Võlgnik võib taotleda ametliku juriidilise dokumendi täitmise edasilükkamist või piiramist järgmistel juhtudel (vt artikkel 23):

- võlgnik on vaidlustanud Euroopa täitekorraldusena kinnitatud ametliku dokumendi; või
- võlgnik on taotlenud Euroopa täitekorralduse tõendi korrigeerimist või tagasivõtmist artiklis 10 sätestatud korras.

Sellistel juhtudel võib dokumendi täitmise liikmesriigi pädev kohus või asutus

- piirata täitemenetlust kaitsemeetmetega; või
- määrata täitmise tingimuseks kindla suurusega kautsjoni tasumise; või
- erandlikel asjaoludel täitemenetluse peatada.

► V. Kohtulikud kokkulepped

Võlausaldaja võib taotleda Euroopa täitekorralduse tõendit seoses kohtuliku kokkuleppega.

1. Millistel juhtudel saab võlausaldaja taotleda Euroopa täitekorraldust?

1.1. Rahaline nõue

Kohtuliku kokkuleppega seotud nõue peab olema nõue teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele (vt artikli 4 lõige 2).

1.2. Tsiviil- ja kaubandusasi

- Tegemist peab olema tsiviil- ja kaubandusasjaga.

Mõiste „tsiviil- ja kaubandusasi“ kohta vt I punkti alapunkt 4.2.

- Euroopa täitekorraldust ei või saada järgmistes asjades:

- maksu, tolli ja haldusasjades ning asjades, mis on seotud riigi vastutusega, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii).

Kõnealused asjad ei ole hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- füüsiliste isikute õigus- ja teovõimega, abielusuhtest, testamendist või pärimisest tulenevate varaliste õigustega seotud asjades;

Kõnealustes asjades tehtud otsuste tunnustamine ja täitmine on hõlmatud muude ühenduse olemasolevate õigusaktidega (vt näiteks

nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega),¹⁶ või ei ole see veel ühenduse õigusega hõlmatud.

- pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtumenetluste, kompromissi tegemise ja muude samalaadsete menetlustega seotud asjades;

Maksejõuetuse asjadega seotud kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine on reguleeritud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta¹⁷.

- sotsiaalkindlustuse asjades;

Kõnealused asjad ei ole üldiselt hõlmatud EÜ asutamislepingu artikliga 65.

- ja vahekohtute asjades.

Kõnealused asjad ei ole praegu ühenduse õigusega hõlmatud.

1.3. Kohtulik kokkulepe

Euroopa täitekorraldust võib taotleda kohtulikele kokkulepetele, s.o kokkulepe, mis on kohtu poolt kinnitatud või kohtumenetluse käigus kohtus sõlmitud (vt artikli 3 lõike 1 punkt a ja artikkel 24).

Euroopa täitekorraldust võib taotleda üksnes alates 2005. aasta 21. jaanuarist (kõikides liikmesriikides, v.a Rumeenias ja Bulgaarias) või

¹⁶ELT L 338, 23.12.2003, lk 1.

¹⁷EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

alates 2007. aasta 1. jaanuarist (Rumeenias ja Bulgaarias) kinnitatud või sõlmitud kohtulike kokkulepete suhtes.

1.4. Täitmine teises liikmesriigis

Euroopa täitekorralduse tõendit võib taotleda kohtuliku kokkuleppe täitmiseks teises liikmesriigis. Välismaist elementi ei ole siiski vaja tõendada. Konkreetsemalt öeldes ei ole nõutav, et ühe poole alaline elu- või asukoht või harilik viibimiskoht on välisriigis ega ole vaja tõendada, et täitmine toimub välisriigis. Loomulikult on tõend kasulik ainult siis, kui täitmine toimub teises liikmesriigis.

2. Kuidas ja millal taotleda Euroopa täitekorraldust?

2.1. Milliselt kohtult

Euroopa täitekorralduse taotlus tuleb esitada kohtule, kes kinnitas kohtuliku kokkuleppe või kus on see sõlmitud.

2.2. Kuidas taotleda tõendit

Taotlus tuleb esitada asja arutava kohtu siseriikliku õiguse kohaselt.

2.3. Millal võib taotleda Euroopa täitekorraldust

Taotluse võib esitada igal ajal kohtumenetluse käigus või pärast kohtuliku kokkuleppe kinnitamist või sõlmimist.

3. Otsus tõendi andmise kohta

Euroopa täitekorralduse väljaandmiseks peab kohus täitma määrase II lisas toodud tüüpvormi.

Vormi täitmisel peab kohus kontrollima järgmiseid punkte:

3.1. Kohaldamisala

Kohus peab kontrollima, et

3.1.1. Tegemist on tsiviil- ja kaubandusajaga

Vt V punkti alapunkt 1.2.

3.1.2. Nõue on teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele

Vt V punkti alapunkt 1.1.

Euroopa täitekorralduse tõend võib hõlmata ka kohtulikus kokkuleppes märgitud kohtumenetlustega seotud kulusid (vt artikkel 7).

3.1.3. Kohtuliku kokkuleppe kuupäev

Kui kohtulik kokkulepe on kinnitatud või sõlmitud muu liikmesriigi kui Rumeenia ja Bulgaaria kohtus, ei või see olla kinnitatud või sõlmitud enne 2005. aasta 21. jaanuari. Kui kohtulik kokkulepe on kinnitatud või sõlmitud Rumeenia või Bulgaaria kohtus, ei või see olla kinnitatud või sõlmitud enne 2007. aasta 1. jaanuari.

3.2. Kohtulik kokkulepe on täitmisele pööratav

Euroopa täitekorraldusena kinnitatav kohtulik kokkulepe peab olema täitmisele pööratav.

3.3. Euroopa täitekorralduse osaline tõend

Kui eespool toodud tõendamise tingimustele vastab vaid osa kohtulikust kokkuleppest, siis võib kohus anda Euroopa täitekorralduse tõendi välja üksnes kõnealuste osade jaoks (vt artikkel 8).

4. Poolte võimalikud õiguskaitsevahendid

4.1. Mida saab teha hageja, kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse või see sisaldab viga

4.1.1. Kui Euroopa täitekorralduse andmisest keeldutakse

Hagejal on kaks võimalust:

- kas kaevata Euroopa täitekorralduse andmisest keeldumine edasi, kui selline võimalus on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud;
- või taotleda kohtuliku kokkuleppe täitmist teises liikmesriigis vastavalt määruses (EÜ) nr 44/2001 sätestatud välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusele.

4.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuliku kokkuleppe ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib hageja pöörduda tõendi välja andnud kohtusse ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Hageja võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2. Mida saab teha võlgnik, kui Euroopa täitekorraldus on välja antud

Põhimõtteliselt ei ole Euroopa täitekorralduse tõendi väljaandmise edasikaebamine võimalik (vt artikli 10 lõige 4).

Päritoluliikmesriigis või kohtuliku kokkuleppe täitmise liikmesriigis on siiski olemas järgmised võimalused:

4.2.1. Mida saab võlgnik teha päritoluliikmesriigis

Võlgnik saab liikmesriigis, kus on tehtud kohtulik kokkulepe, astuda järgmisi samme:

4.2.1.1. Kui Euroopa täitekorraldus sisaldab viga

Kui kohtuliku kokkuleppe ja Euroopa täitekorralduse tõendi vahel esineb olulise vea tõttu lahknevusi, võib võlgnik pöörduda kohtusse, kes kinnitas kokkuleppe või kus on see sõlmitud, ja nõuda tõendi korrigeerimist (vt artikli 10 lõike 1 punkt a). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse korrigeerimise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf

4.2.1.2. Kui Euroopa täitekorraldus on selgelt valesti antud

Kui Euroopa täitekorraldus on antud rikkudes määruuses sätestatud nõudeid, võib võlgnik pöörduda kohtusse, kes kinnitas kokkuleppe või kus on see sõlmitud, ja nõuda Euroopa täitekorralduse tõendi tagasivõtmist (vt artikli 10 lõike 1 punkt b). Võlgnik võib selleks kasutada VI lisas toodud tüüpvormi. Kõnealuse tagasivõtmise kord on reguleeritud siseriiklike õigusaktidega. Teave sellega seonduvatest liikmesriikide siseriiklikest õigusaktidest on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases aadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_et.pdf.

4.2.1.3. Kui kohtulik kokkulepe on kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmise on peatatud või piiratud

Kui kohtulik kokkulepe on vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, kus kokkulepe on kinnitatud või sõlmitud, kaotanud täitmisele pööratavuse või selle täitmine on peatatud või piiratud, võib võlgnik taotleda kohtult,

kes kinnitas kokkuleppe või kus on see sõlmitud, tõendit, mis näitab täitmisele pööratavuse puudumist või piiranguid (vt artikli 6 lõige 2). Võlgnik võib selleks kasutada IV lisas toodud tüüpvormi.

4.2.1.4. Kohtuliku kokkuleppe vaidlustamine

Võlgnik võib kohtuliku kokkuleppe sisuliselt vaidlustada vastavalt liikmesriikide menetlusõigusnormidele.

Kui vaidlustamine ebaõnnestus ja apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsus on jõustunud, võib hageja saada V lisas toodud tüüpvormi abil asendustõendi (vt artikli 6 lõige 3).

4.2.2. Mida saab võlgnik teha kohtuliku kokkuleppe täitmise liikmesriigis

Võlgnik saab kohtuliku kokkuleppe täitmise liikmesriigis astuda järgmisi samme:¹⁸

4.2.2.1. Täitmise edasilükkamine või piiramine

Võlgnik võib taotleda kohtuliku kokkuleppe täitmise edasilükkamist või piiramist järgmistel juhtudel (vt artikkel 23):

- võlgnik on vaidlustanud Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuliku kokkuleppe; või
- võlgnik on taotlenud Euroopa täitekorralduse tõendi korrigeerimist või tagasivõtmist artiklis 10 sätestatud korras.

¹⁸Tuleb märkida, et artikli 24 lõikes 3 ei ole ette nähtud erandit artikli 21 lõike 2 kohaldamisest kohtulike kokkulepete täitmise osas.

Sellistel juhtudel võib kohtuliku kokkuleppe täitmise liikmesriigi pädev kohus või asutus

- piirata täitemenetlust kaitsemeetmetega; või
- määrata täitmise tingimuseks kindla suurusega kaitsjoni tasumise; või
- erandlikel asjaoludel täitemenetluse peatada.

► VI. Euroopa
täitekorraldusena
kinnitatud
kohtuotsuse,
ametliku juriidilise
dokumendi
või kohtuliku
kokkuleppe täitmine

Kui hageja on saanud kätte Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe, võib ta taotleda selle täitmist täitmise liikmesriigis ilma kõnealuse liikmesriigi täitmisotsuse vajaduseta. Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsust, kohtulikku kokkulepet või ametlikku juriidilist dokumenti käsitletakse väljaantuna täitmise liikmesriigis ning seda tuleb täita võrdväärselt siseriikliku kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendiga.

Täitemenetlus on sätestatud täitmise liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides, ilma et see piiraks järgmist:

1. Pädev kohus või asutus

Hageja peab taotlema Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe täitmist selleks pädevalt täitmise liikmesriigi kohtult või asutuselt. Pädevate kohtute ja asutuste loetelu on kättesaadav tsiviil- ja kaubandusajuu käsitleval Euroopa justiitsvõrgustiku veebilehel (vt http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_gen_et.htm).

2. Hageja esitatavad dokumendid

Selleks et taotleda ühes liikmesriigis Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe täitmist teises liikmesriigis, peab hageja esitama järgmised dokumendid (vt artikkel 20):

- kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele; ja
- Euroopa täitekorralduse tõendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele; ja
- vajaduse korral Euroopa täitekorralduse tõendi ärakiri või selle tõlge täitmise liikmesriigi riigikeelde või kui selles liikmesriigis on mitu riigikeelt, siis selle paiga, kus täitmisele pööramist taotletakse, kohtumenetluses kasutatavasse riigikeelde või ühte ametlikku keelde kooskõlas kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega, või mõnda teise keelde, mille täitmise liikmesriik heaks kiidab. Tõlke kinnitab selleks volitatud isik ühes liikmesriigis.

Keelte loetelu, milles tõendite täitmise liikmesriigid heaks kiidavad, on kättesaadav Euroopa tsiviilasjade justiitsatlases (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_et.htm).

3. Täitevasutused

Täitevasutused peavad kontrollima, kas hageja on esitanud täitmiseks vajalikud dokumendid (vt VI punkti alapunkt 2).

Kui vajalikud dokumendid on esitatud, pööratakse Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsus, ametlik juriidiline dokument või kohtulik kokkulepe täitmisele samadel tingimustel, kui täitmise liikmesriigis tehtud kohtuotsus, ametlik juriidiline dokument või kohtulik kokkulepe. Konkreetsemalt öeldes:

- nõude sisu ega Euroopa täitekorraldusena kinnitamist ei vaadata täitmise liikmesriigis mingil juhul uuesti läbi (vt artikli 21 lõige 2);
- hagejalt ei või nõuda kautsjoni ega deposiiti, sõltumata selle nime-tusest, põhjusel, et ta on välisriigi kodanik või et tema alaline või peamine elukoht ei ole liikmesriigis, kus täitmist taotletakse.

4. Täitmise piirangud

Pädevad täitevasutused:

- peavad keelduma Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse täitmisest, kui pärast võlgniku taotluse läbivaatamist leiavad nad, et kohtuotsus on vastuolus mis tahes liikmesriigis või kolmandas riigis vastu võetud varasema otsusega vastavalt kas II punkti alapunktis 5.2.2.1 või III punkti alapunktis 4.2.2.1 sätestatud tingimustele;
- võivad Euroopa täitekorraldusena kinnitatud kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe täitmise edasi lükata või seda piirata, kui võlgnik vaidlustas kohtuotsuse, ametliku juriidilise dokumendi või kohtuliku kokkuleppe või taotles Euroopa täitekorralduse tõendi korrigeerimist või tagasivõtmist vastavalt kas II punkti alapunktis 5.2.2.2, III punkti alapunktis 4.2.2.2, IV punkti alapunktis 4.2.2.1 või V punkti alapunktis 4.2.2.1 sätestatud tingimustele.

Ilma et see piiraks eespool toodut, kohaldatakse jätkuvalt täitmisest keeldumise või täitmise peatamise aluseid käsitlevaid siseriiklikke õigusakte. Näiteks saab võlgnik vaidlustada täitmise selle alusel, et ta on võla juba tasunud.

Lisa 1: Otsustamise skeem kohtu jaoks

■ 1. Kas Euroopa täitekorralduse taotlus on seotud mitte enne 2005. aasta 21. jaanuari (Rumeenia ja Bulgaaria puhul mitte enne 2007. aasta 1. jaanuari) tehtud täitmisele pööratava kohtuotsusega?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse andmisest, kuna kohtuotsus on tehtud enne määruse jõustumist.

■ 2. Kas taotlus on seotud tsiviil- ja kaubandusajaga?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse andmisest, kuna kohtuotsus ei kuulu määruse sisulisse kohaldamisalasse.

■ 3. Kas kohtuotsuses käsitletakse vaidlustamata nõuet teatava rahasumma tasumiseks, mis kuulub maksmisele?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse andmisest, kuna taotlus ei ole seotud vaidlustamata nõudega.

■ 4. Kas kohtuotsus vastab määruse (EÜ) nr 44/2001 II peatüki 3. ja 6. jaos sätestatud kohtualluvuse eeskirjadele?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse andmisest kohtualluvuse eeskirjade rikkumise tõttu.

■ 5. Kas taotlus on seotud kohtuotsusega, mille puhul võlgnik ei ole sõnaselgelt väljendanud oma nõusolekut nõudega (nt tagaseljaotsus, maksekäsk)?

JAH

kostja ei ole nõusolekut sõnaselgelt väljendanud.

EI

kostja on nõusolekut sõnaselgelt väljendanud: anda Euroopa täitekorraldus välja.

■ 6. Kas nõue on seotud tarbija sõlmitud lepinguga ning tarbija on võlgnik?

JAH

EI

■ 8. Kas menetluse algatusdokument või mis tahes kohtukutse on toimetatud võlgnikule kätte kooskõlas määruse artiklitega 13 või 14?

JAH

EI

teatada hagejale, et puudulikku kättetoimetamist saab heastada (artikkel 18).

■ 7. Kas võlgniku alaline elukoht oli kohtumenetluse algatamise ajal päritoluliikmesriigis?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse andmisest, kuna tarbija kahjuks tehtud kohtuotsust võib kinnitada Euroopa täitekorraldusena ainult siis, kui otsus tehti tarbija alalise elukoha liikmesriigis.

■ 9. Kas võlgnikule on õigeaegselt teatatud poolte nimed ja aadressid, nõude suurus, intress, nõude alus ning teavitatud nõude vaidlustamiseks vajalikest menetlustoimingutest?

JAH

EI

teatada hagejale, et puudulikku teavitamist saab heastada (artikkel 18).

■ 10. Kas päritoluliikmesriigis on võlgnikule antud õigus taotleda kohtuotsuse läbivaatamist määruse artiklis 19 kirjeldatud asjaoludel?

JAH

EI

keelduda Euroopa täitekorralduse väljaandmisest, kuna siseriiklikud õigusaktid ei vasta määruse miinimumnõuetele.

anda tõend välja.

Lisa 2: Euroopa täitekorralduse andmise korra ülevaade

1.

Võlausaldaja esitab taotluse

- » päritoluriigi kohtule
- » vaidlustamata nõuet käsitleva kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi
- » Euroopa täitekorraldusena kinnitamiseks

2.

Kohus annab välja Euroopa täitekorralduse tõendi

- » kasutades tüüpvormi (I lisa)
- » kui määruses sätestatud tingimused on täidetud

3.

Võlausaldaja esitab täitmise liikmesriigi pädevatele täitevasutustele

- » kohtuotsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku juriidilise dokumendi koopia
- » Euroopa täitekorralduse tõendi koopia ning
- » vajaduse korral Euroopa täitekorralduse tõendi ära kirja või selle tõlke

4.

Täitmise liikmesriigi pädevad täitevasutused

- » pööravad Euroopa täitekorralduse täitmisele samadel tingimustel, kui täitmise liikmesriigi kohtuotsuse

Fotod

Lk 6: Jokerproduction | Dreamstime.com

Lk 12: Evgeniy_p | Dreamstime.com

Lk 22: Kmitu | Dreamstime.com

Lk 32: Johneubanks | Dreamstime.com

Lk 38: Szpytma | Dreamstime.com

Lk 44: Absolut_photos | Dreamstime.com

Praktiline juhend Euroopa täitekorralduse määruse kohaldamise kohta

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 805/2004, millega luuakse Euroopa täitekorraldus vaidlustamata nõuete kohta, ELT L 143, 30.4.2004, lk 15

Käesoleva dokumendi koostasid komisjoni talitused konsulteerides Euroopa justiitsvõrgustikuga tsiviil- ja kaubandusajades (<http://europa.eu.int/civiljustice>)

Juhendi sisu ei piira määruse 805/2004 õiguslikku tõlgendamist Euroopa Kohtu poolt.

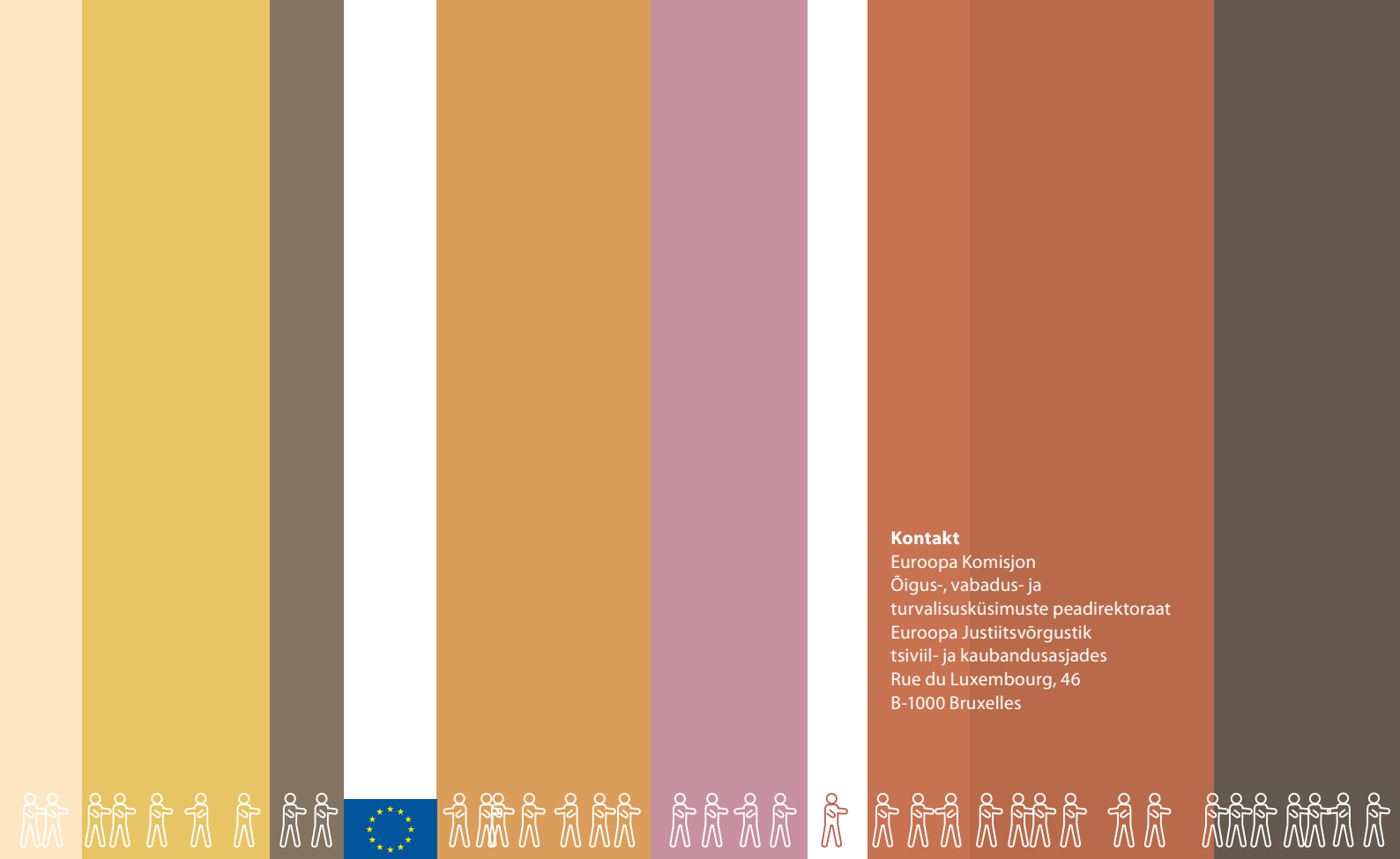
© Euroopa Ühendused, 2008.

Paljundamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Belgia, november 2008

Trükitud valgele kloorivabale paberile

Kontakt

Euroopa Komisjon
Õigus-, vabadus- ja
turvalisusküsimuste peadirektoraat
Euroopa Justiitsvõrgustik
tsiviil- ja kaubandusajades
Rue du Luxembourg, 46
B-1000 Bruxelles

<http://ec.europa.eu/civiljustice/>